

SZÖVEG –
KONCZ VERONIKA

KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
KETTŐ AZ EGYBEN

Szerelmesnek LENNI ÉS MARADNI

Negyvenkét együtt töltött esztendő, négy felnőtt gyermek, hét unoka és egy közös erővel építgetett kedves otthon. **Kertész Erzsébet**tel, a Móricz Zsigmond Gimnázium óraadó franciatanárával és **Szikora József**fel, a Magyar Katolikus Rádió főszerkesztőjével beszélgettem házasságról, családról, a közösség megtartó erejéről.

♦ – Honnan indult az életetek?

Erzsi: Egyszerű szüleim voltak, akik fontosnak tartották, hogy tanuljak és vegyem komolyan a zenét, a sportot, a nyelveket. A Trefort Gimnáziumban érettségiztem, majd külkereskedelmi diplomát szereztem német-francia szakon. De éreztem, hogy nem a külkereskedelem lesz a hivatásom. Később már a család mellett végeztem el a francia nyelvtanári szakot. Úgy érzem, hű tudtam maradni a szüleimhez, sikerült az elvárásukat teljesítenem. Hálás vagyok nekik, hogy terelgettek. Egy fájdalmam volt csak, hogy egyikként nőttem fel. Mindig vágyakoztam testvérek után. Szép példa volt előttem az apai nagyanyám, aki tíz gyermeket nevelt fel. Az iskolában két barátnőmnek is (egyikük később a sógornőm lett) több testvére volt. Ez nagyon tetszett.

Józi: Az apám alföldi parasztcsaládba születtem. Saját akaratából, a plébános segítségével lett mérnök. Édesanyám budai polgárcsalád leánya volt, de korán árvaságra jutott, állami gondozásban nőtt fel. A szüleim nehezen találták a helyüket a társadalomban, hiszen mindketten kiszakadtak onnan, ahová a születésük szerint tartoztak. Apám negyvenéves elmúlt már, anyám negyven körül járt, amikor egymásba szerettek. Így születtem meg én és az öcsém. Főképpen édesanyám szorgalmazta a vallásgyakorlást, a zenét, a templomi énekkart, a hittanórákat. A Csaba Utcai Általános Iskolában, ahová jártam, négy-öt hittanos volt csak, az egyikük én voltam. Pannonhalmán érettségiztem. Húsz évig mérnökként dolgoztam, majd a kilencvenes években váltottam, és lettem újságíró a katolikus sajtóban.

„**„HŰSÉGET FOGADTAM, NEM VAKSÁGOT”**

– ez egy nagyon csalóka mondat.
Én azt vallom, hogy az oltárnál
vakságot is fogadunk.

– Hol és hogyan ért össze ez a két szál?

Józi: Érettségi után bekerültem a felső-krisztinavárosi templom énekkarába, gitároztam is. Amikor az öcsém is végzett Pannonhalmán, hívtam ide. Ő jött, és hozta a menyasszonyát, a menyasszony pedig a barátnőjét, Erzsit. A történethez hozzátartozik, hogy amikor Erzsi először közénk jött, akkor rögtön kiszúrt ott valakit. De az nem én voltam. (Nevet.)

Erzsi: Ma már áldom az eszemet, hogy másképp alakult. (Nevet.) Egyébként érdekes, hogy min múlik, kin akad meg a szemünk. Amikor Józsit először észrevettem, a nagyon szép, ma úgy mondanánk, menő kardigánja tetszett meg, ami persze jól is állt rajta. (Nevet.)

Józi: Nagyon félszeg voltam. Édesanyám óvott és féltett bennünket. A lányokra alig mertem ránézni. Miközben rettenetesen szerelmes voltam magába a szerelembe. Ma már tudom, ebbe a vágyakozásba küldi az Isten az ajándékát, a valóságos személyt. És amikor ez megtörténik, akkor válik a szerelem szentséggé.

– Gyorsan össze is házasodtatok?

Józi: Erzsi néha ma is a szememre veti, hogy hét évig jártunk együtt. Ennyi időn át húztam a döntést – de tudom, miért vacakoltam ilyen sokáig: tisztában voltam azzal, hogy ha kimondom az igent, akkor az tényleg egy életre szól. Éreztem a felelősség súlyát.

Erzsi: Ez nekem nehéz volt. Én már gyerekeket akartam, családot. Viszont e hét év alatt össze is csiszolódtunk.

”

**A CSALÁDOK
MA NAGYON
EGYEDÜL
VANNAK,**
szinte
szigetként
élnék.

– Mindig nagyon erős keresztény közösség vett körül benneteket. Mit jelentett ez nektek azon túl, hogy a hiteteket megélhettétek benne?

Erzsi: Segítséget, erőt, kontrollt, jó példát, ajándékot. De volt idő, amikor áldozatot is kívánt. Amikor picik voltak a gyerekek, nem tudtam tevékenyen részt venni benne, Józsi viszont továbbra is lelkes tag maradt. Ez okozott némi feszültséget, néha szóvá is tettem. Ugyanakkor mindig el tudtuk rendezni a nézeteltéréseket, sohasem maradt bennem tüske. A közösség pedig valóban sokat adott nekünk.

Józsi: A sok külső elfoglaltság nem azt jelentette, hogy ne lettem volna teljes lényemmel benne a családomban. Nekem nem kellett ilyen értelemben szabadság.

Nem menekültem otthonról. Ha össze is zördültünk, akkor is mindig éreztem, hogy jogos Erzsi szemrehányása. Viszont a legtöbb barátunk a mai napig ebből a társaságból való. Kölcsönösen segítettük egymást. Tetőtéri lakásunkat is az ő komoly segítségükkel építettük. Pénzünk sem lett volna rá másképp.

– A pénzhiány gyakran megkeseríti a családok életét. Ti hogyan éltétek ezt meg?

Erzsi: Úgy érzem, könnyebb szegényebb körülmények között gyereket nevelni. Nem jó, ha egy gyereknek mindig minden kívánsága teljesül, és soha nem tanulja meg azt a szót, hogy *nem* vagy azt, hogy *elég*.

Józsi: A barátaink gyerekei síelni jártak. Mi ezt nem engedhettük meg magunknak. Akkoriban Erzszi édesanyja már gondoskodásra szorult, őt sem hagyhattuk magára. A gyerekeink sokat segítettek a nagymamának. Később pedig a síelés sem maradt ki az életünkből. Ugyanakkor az, hogy a gyerekek megtapasztalták, milyen szeretetben gondoskodni egy idős emberről, többet ér minden sítudománynál.

- A hivatásaitok nem rokonszaktok. Tudtátok egymást ösztönözni, támogatni? Kellott egyáltalán?

Józsi: Én a mérnöki pályát hagytam hátra a kilencvenes években azért, hogy újságíró lehessék. Negyvenöt évesen lettem pályakezdő az Új Embernél. Közben játszottam egy amatőr rockzenekarban. Korábban pénzügyi menedzserkurzusokra is jártam. Ehhez bizony kellett a hátszág, amit Erzszi biztosított.

Erzszi: Én pedig Józsi támogatása nélkül valószínűleg nem végzem el a francia nyelvtanári szakot. Az első vizsgaidőszak idején ki is jelentettem, hogy én ezt nem csinálom. Ő biztatott, tartotta bennem a lelket. És ugyanúgy meglettek a karácsonyok, a húsvétok, viszonylagos rend is volt. Pedig szűkösen éltünk. Minden gyerek zenét tanult. Az egyik a szobában gyakorolt, a másik a fürdőszobában. Csoda, hogy nem mentünk egymás agyára. (Nevet.)

- Te feleségként kiléptél olykor a családi hétköznapiakból?

Erzszi: Igen, de ezek a kilépések ma már a családi legendárium részét képezik. Egyszer csak Józsival nyaraltak a gyerekek, mert én maradtam itthon a mesteremberekkel, amikor zajlott a tetőtér bővítése. Akkor ment bele az egyik gyerek lábába a fenekező horog a Balatonban, a másik meg elsodródott a szőrffel.

Józsi: Amikor a negyedik kistestvérrel vártuk haza Erzszi a kórházból, én voltam otthon a gyerekekkel. Ma is „rém-történeteket” mesélnek arról, hogy mikkel akartam megetetni őket. Találtam kelt tésztát a hűtőben, és juh-túróként tálaltam. Ők meg mondogatták, hogy de papa, ez nem az. Egy ilyen időszakban mostam össze a nagylányunk lambadaszoknyáját is valami mással. Azt mondták a gyerekek, még teát főzni sem tudok. (Nevet.)

Erzszi: Ezeken ma már jókat derülünk. Ugyanakkor az a biztonság, amit a férjem negyvenkét éven át nyújtott és nyújt ma is, az túl van mindezen. Soha egy pillanatra nem kellett elbizonytalanodnom semmiben, még akkor sem, ha volt nehézség a családban.

- Ezeken hogyan jutottatok át?

Erzszi: Nagyon sokat imádkoztam. Sokáig csak a csöndet éreztem, semmi választ. Aztán megérkezett az imáimra a felelet, és elsimult a családi gond. Valódi csodákként éltem meg ezeket.

Józsi: Megegett, hogy haragudtam a fiatal felnőtt gyerekekre. Miközben azt is tudtam, segítenem és szeretnem kell őt. Tudatosítani benne, hogy bármi is történt, számíthat rám. Az is fontos, hogy az ember ne felejtse el, hogy ő maga is volt lázadó fiatal. Én is vitáztam az anyámmal. De a szüleim életideáljait mégis vittem tovább. Most pedig ugyanezt látom a gyerekeinken.

Erzszi: Boldogság látni a helytállásukat, és azt, hogy olyan értékrendhez igazodnak, amely az előző nemzedékek számára is az értelmes és jóra törekvő élet záloga volt.

- Vajon mitől mennek ma olyan hamar tönkre a házasságok? Mit javasoltok a fiataloknak?

Erzszi: Egyfelől a házaspárok túl gyorsan eldöntik, hogy nem megy tovább. Másfelől a családok ma nagyon egyedül vannak, szinte szigetként élnek. Az a keresztény közösség, ami bennünket körülvevett, nagy segítség volt. A barátaink tanácsot adtak, és a kritikát sem hallgatták el.

Józsi: Sőt, megegett, hogy jól le is szídtak, ha hülyeséget csináltam. Akkor nem esett jól, de ma már hálás vagyok érte. Emellett fontos tudatosítani azt, hogy a házasság szentség, amelyben mindenekelőtt magához a hűséghez kell hűnek lennünk. A házasság be van kapcsolva a Szentháromságba, bár a Jóisten nem láncol minket magához. Rajtunk múlik, hogy bele tudunk-e kapcsolni ebbe a szentségi erőterbe. Sokszor mondják, hogy a szerelem szeretetté alakul. Én ezt nem javaslok senkinek. Nyilván nem egyformák a napok, mi sem vagyunk mindig ugyanolyanok. Mégis azt mondom: Tessenek szerelmesnek lenni a házastársukba, amíg csak élnek! Lehetséges.

Erzszi: Gyökössi Bandi bácsi mondta egyszer, hogy annyi év után is, ha meghallja a felesége lépteit, még mindig megdobban a szíve.

Józsi: A másik csaloéka mondat ez: „Hűséget fogadtam, nem vakságot.” Egyszer egy ifjú, frissen nősült ismerősöm nagyon nézegette mellettem a csinos lányokat. Szóvá is tettem neki. Ő is a fenti mondattal válaszolt. Szeretjük a humort, én mégis azt valloam, és értsük ezt most jól, az oltárnál vakságot is fogadunk. Miközben a nő nyilván nő, a férfi pedig férfi marad a házasságban is. ♦

SZÖVEG –
BALKUNÉ SZÜCS EMESE tanácsadó szakpszichológus

MENEKÜLÉS VAGY MAMAHOTEL?

Gimnazista koromban angol nyelvi lektorunk sokat mesélt az amerikai szülőkről, akik nagykorú gyermeküktől már elvárják, hogy megálljon a saját lábán. Bár segítik a főiskolai évek során, támogatják anyagilag, ám korántsem olyan szinten, mint mi, magyarok. Vajon mikor, mit és hogyan követeljünk, vagy éppen engedjünk meg serdülőinknek, hogy ne bontsanak szárnyat idő előtt, de fészket se rakjanak a mamahotelben?

◆ AZ ÉN HÁZAM, AZ ÉN SZABÁLYAIM?

A serdülőkor az alkudozások kora. A mindent mérlegre tevő, megkérdőjelező, olykor cinikus kamaszok lázadó világa feszül egymásnak a felnőtt lét kikristályosodott értékrendjével, gondolkodás- és életmódjával. Ha szülőként ezt nem vesszük figyelembe, könnyen egy csatár közepén találhatjuk magunkat, barikádok mögött, elsáncolva szeretett gyermekünkötől, akinek a nevelésében minden erőnkkel és tehetségünkkel részt vettünk. Mi történik velünk? Ki a tekintélyelvű szemléletével, ki a beavatkozó attitűdjével ássa meg a maga lövészárkát, észre sem véve, mikor küldte el a hadüzenetet. A hadiállapot flegmázással, csúnya beszéddel, szabályszegésekkel terhelt időszak, de ekkor még jó eséllyel belekezdhetünk a béketárgyalásokba.

Gondoljunk bele, mi lényeges igazán számunkra! Mennyire érint bennünket, ha kamaszunk nem tesz rendet a szobájában, egyéni stílusban öltözködik, hajmesztő frizurákkal, netalántán tetkókkal debütál a családi eseményeken vagy átmenetileg romlik a tanulmányi eredménye? Mindezzel próbára tesz bennünket és szeretetünket: elfogadsz engem úgy, ahogy vagyok, vagy csak a jó kislány, rendes fiú külső, a teljesítmény és a normális viselkedés szabta határokon belül van létjogosultságom?

Kérdezzük meg magunktól: hagyom őt kezdeményezni, változtatni, vállalni az eltérő véleményét? Lehet önmaga? Mi a fontosabb számomra, az értékrendem vagy a gyerekelem?

MENEKÜLJ!

Egyik tizennyolc éves páciensem családjában állandóak a veszekedések, amelyek olykor a tettlegességig fajlanak. Néha kénytelen a szülei közé állni, és elszenvedni a bántalmazást, mert így azok ketten legalább nem egymást gyilkolják. Másik kliensem célponttá vált, mindenki rajta vezet le a feszültséget, apró-cseprő dolgokért is belekötnek. Egy 17 éves fiú, aki az anyukájával él, kénytelen megértetni vele, mit jelent a magánszféra: kopogni az ajtón, tisztelni a másik intim terét, nem kutakodni a dolgai között, nem pakolni a szekrényében, az asztalán, nem bejárni a szobájába kitakarítani. Az ilyen helyzetben élő fiatalok igyekeznek mihamarabb kiszabadulni börtönnek tekintett otthonukból. Hajlamosak meggondolatlanul párkapcsolatokat kialakítani, mivel ez tűnik reális menekülési útvonalnak, azonban legtöbbször csapdába esnek. Talán a legjobb megoldás egy főiskolai vagy egyetemi kollégiumba, esetleg hasonló korú társakkal albérletbe költözni.

Kép: Gettyimages Hungary

KINEK JÓ A MAMAHOTEL?

Ugyanakkor a kényelembe gyakran belelustulva, harmincévesen is a szülőkkel élő fiatalok élete sem fenéig tejfél. Nem ritkán anyagi megfontolásból lakik a felnőttkorú gyermek származási családjával, különösen, ha még nem köteleződött el saját párkapcsolatában, és nem alapított családot. Az anyagilag kétségtelenül előnyös felállás sajnos nem segíti az önállósodást, a valódi felnőtté válást, a felelősségvállalást önmaguk és mások iránt. A gyerek szerepben ragadás szinte elkerülhetetlen, hiszen a szülők jelenléte, legyen az bármilyen jó szándékú, erre predesztinálja a fiatalt. A középkorú házaspár sem tud a következő életszakaszba lépni, megélni a gyerekek kirepülését, és saját párkapcsolatára fókuszálni. Sokszor a mamahotelben maradt fiatalnak éppen ez a hivatása: segíteni elkerülni a szüleinek a szembesülést a kiürült, ellaposodott házastársi viszonyal.

ADJ TERET MAGAD MELLETT!

Meginterjűvoltam a környezetemben lévő 16-18 éves serdülőket, klienseimet, illetve a saját gyerekeimet is, mitől érzik jól magukat otthon, vagy mi készítené elköltözésre őket? Arra is kíváncsi voltam, vajon melyek azok a szülői sajátosságok, elvárások, amelyek önállósodásra, a saját útjuk megtalálására motiválja a fiatalokat. Némi szakmai ajánlással kiegészítve, íme a 3 lista:

Ettől jó otthon a serdülőnek:

- saját tér: szoba, intim szféra, ahová maga szabályozza mások bejutását
- a szülő nem kontrollálja a barátokkal, ill. párral való kapcsolatot, a tevékenységeket, a hobbit, a tanulást és a napirendet
- nyugalom, harmonikus atmoszféra, jó hangulat
- jó fej szülők: minőségi idő, beszélgetés, programok szervezése
- segítség, támogatás: érzelmi problémákban, életvitelben, praktikus dolgokban
- kedvencek, állatok tartásának lehetősége
- szép, kényelmes, modern otthon
- zsebpénz, pénzkeresési lehetőség
- alkoholfogyasztás korlátozott engedése

Ezért költözik el idő előtt:

- bántalmazás: fizikai, érzelmi
- túlkontrollálás, korlátozás: szabad mozgásban, programszervezésben, barátokkal kapcsolattartásban, anyagiakban
- túlféltés – emiatt esik munka- és tanulmányi lehetőségektől
- érzelmeik érvénytelenítése: nem fogadják el az érzelmeit, vagy nem fejezheti ki őket
- értékrendbeli különbség: politikai-vallási nézetek, férfi-női szerepek

Így válik önállóvá:

- véleménynyilvánítás szabadsága, vita lehetősége, kifejezheti a nézeteit, kritikáit
- korlátozott anyagi lehetőségek: nem vehet meg mindent, nem kap meg mindent
- munkavégzés, pénzkeresés lehetősége: házon kívül és otthon
- önellátás, önálló feladatok, házimunka
- önálló közlekedés: tömegközlekedés, nem szállítják mindehová autóval, jogosítvány ♦

SZÖVEG –
VÉSEY MIKLÓS

SOROZAT –
APA, KEZDŐDIK!

APA ISTEN

Ha Isten úgy néz rám, ahogy én a fiamra,
akkor elég torz volt az eddigi istenképem.

- ◆ Mert akkor úgy vesz el, hogy ad, úgy enged szabadon, hogy velem marad.
Határtalan öröm tölti el minden reggel, csupán mert felébredtem, és egészséges vagyok. Számára a legkisebb eredményem is óriási ünnep: berakok egy kockát a dobozba, és táncra perdül örömeiben. De átérzi azt is, ha valami apróság miatt bömbölve sírni kezdek.
Ha Isten úgy néz rám, ahogy én a fiamra, akkor gyanút fog, ha bűdös a pelenkám. Én tudatlanul eljátszanék a kakiban, csak azt érezném, hogy valami viszket. Ő kérés nélkül is felemel, és bolondozva játszik velem, míg megszabadít a rám száradt mocsoktól.
Ha Isten úgy néz rám, ahogy én a fiamra, akkor tehetek bármit, a gyereke maradok. Nincs ebben a kapcsolatban semmi érzelmi zsarolás.
Mert nem sértődik meg, ha éveket rá se hederíték. Végig figyel, hogy mit babrálok a játszószőnyegemen, de nem szól bele. Az is lehet, hogy az erkély szélé felé mászom, de engedi, hadd menjek. Az utolsó pillanatban persze felkap. Hogyan is hagyhatná elveszni a saját gyerekét?
Ha Isten úgy néz rám, ahogy én a fiamra, akkor néha leveszi a vállamról az iskolatáskát. Akkor nem mindenért én felelek, nem minden rajtam múlik. Elengedhetem a hibáimat, nem kell szoronganom többé. Lehetek hármastanuló, kettes is. A bukásnak nem örül, de végig sűg az osztályozóvizsgán. Utána még fagyizni is elvisz. És akármennyi gombócot kérhetek.
Mégsem kényeztet el, mert kijelöli a követendő utat. Ami nekem jó, nem neki. Illetve neki is, mert ő nekem akar jót.
De elsősorban együtt lenni akar. Hiányzom neki, ha sokáig nem találkozunk.
Ha Isten úgy néz rám, ahogy én a fiamra, akkor érdemes lenne többször visszanéznem. ◆

SZÖVEG –
ACZÉL PETRA nyelvész, kommunikációkutató

SOROZAT –
KÖZVILÁGÍTÁS

HOGYAN LEGYÜNK „JÓ” GYEREKEK?

Ezt nem tanuljuk. Iskolában, tankönyvből, kurzusokon biztosan nem. Ha körülnézünk ma az inspirációs előadások, tréningek, továbbképzések piacán, akkor találunk párkapcsolati, házassági, generációk közötti kapcsolatokat fejlesztő tanfolyamokat, de ilyet hiába keresnénk.

◆ Honnan is tudnánk akkor, hogyan kell jó gyereknek lenni?

Kiskorunkban még egyszerűbb: elég a szeretettel megszabott, gondoskodással kipárnázott világ részévé válni. Nem elrontani azt, amiért mások dolgoznak. Megteríteni, leszedni, köszönni, beszélgetni, puszit adni minden rokonnak – annak is, akinek szőrös az arca – és örülni az életnek. Kamaszkorban kicsivel bonyolultabb, mert nehezen érthető szabályokat kell betartani: például ne legyen mindig tiéd az utolsó szó, időben haza kellene érni, komoly célokat kellene kitűzni, és teljesíteni őket. Meg közben figyelmesnek, udvariasnak és megbízhatónak maradni. Amíg otthon vagyunk, a szüleink hatalmas hajók, akik átvisznek minket mindenre. Gyorsan haladunk, de valójában még nem mi evezünk. Ritka, hogy ilyenkor arra gondolnánk, ők is emberek. Csínyekkel a múltjukban, kedvenc dalokkal és titkos történetekkel, hogy jól táncolnak, szépen szavalnak, hogy ők is vágyanak – mondjuk épp túpetyes – ruhákra a kirakatokból, hogy rajonganak a száguldásért az országúton. Hogy okosak, ragyogóak, tehetségesek – pedig már alig mondja ezt el nekik valaki. Mi, gyerekek, biztosan nem.

Épp ennek az emberismeretnek a viszonylagos hiánya teszi akkora kihívássá, hogy jó gyerekek legyünk a fiatal felnőttkortól. Hogy először elszakadjunk, de úgy, hogy az „egész” ne törjön szét, csak átalakuljon, nagyobb átmérőjűvé váljon. Hogy elfogadjuk szüleink véleményét

párunkról, nevelési elveinkről. Hogy megértsük, a napi telefonokban, heti-havi látogatásokban annak a szemrehányó felhangnak nem mi vagyunk igazán az okai, hanem valamiféle hiányérzet, amit tapintatlan lenne fesegetni. És mindezt aközben, hogy magunk is társakká-szülőkké válunk, ők pedig nagyszülőkké. Persze, nagyon szeretjük most is őket. Ahogy azt a gyönyörű, kimunkált, pompás hajómakettet, amely már kikerült a vízből és a vitrines szekrényben áll.

Aztán pedig jön az igazi, a nagy feladat. Amikor Isten kegyelméből velünk megöregszenek. Amikor eltökélt „jó gyerekségünk” hajlamos inkább atyáskodássá, féltéssé, szerető értetlenségévé válni. Már nem akarjuk őket aggasztani a nehézségeinkkel, ezért alig beszélgetünk velük számunkra fontos dolgokról. Minden este az egészségükért imádkozunk, és nem vagyunk benne biztosak, hogy boldogok. Amikor – a hajó-metaforát megtartva – nem mindig találjuk a helyüket sem a vízen, sem a vitrinben. Amikor már fölénk magasodnak, miközben felnéznek ránk.

Most, hogy itt az április – és vele Édesanyám születésnapja, anyák napjának előhava –, újra ráébredek, hogy „jó gyereknek lenni” is életfeladat. Ahogy jó párnak, szülőnek, kollégának, vezetőnek, ahogy jó embernek lenni is az. Önök láttak mostanában a témában továbbképzést? Én mennék... ◆

SEGÍTSÉG AZ IDŐSEKNEK ÉS A FIATALOKNAK

A fiatalokat és az időseket támogatja a 25 év alattiak szja-mentessége és a 13. havi nyugdíj visszavezetése. Ez most különösen fontos intézkedésnek tűnik, hiszen a járványhelyzet egyelőre nem enyhült, ráadásul az egzisztenciális hatásai valószínűleg hosszú távúak lesznek. A Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) reprezentatív felméréséből kiderült, hogy a magyarok egyetértenek a kormány két új intézkedésével.

- ◆ A koronavírus miatt sokan voltak kénytelenek csökkenteni kiadásaikat és változtatni életvitelükön. A 25 év alattiak szja-mentessége és a 13. havi nyugdíj visszaépítése épp ezért az emberek életminőségének javítását és a gazdaság fellendítését is szolgálja. A Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) ezer embert kérdezett meg arról, mi a véleménye ezekről az intézkedésekről.

LAKÁSRA VAGY AUTÓRA IS TELHET A SEGÍTSÉGGEL

A tervek szerint 2022 januárjában lép életbe a 25 év alattiak szja fizetési kötelezettségének eltörlése. A KSH adatai szerint 2020 harmadik negyedévében összesen körülbelül 280 ezer volt a foglalkoztatottak száma ebben a korosztályban, tehát megközelítőleg 300 ezer fiatal érint az intézkedés. Jó hír, hogy a diákmunkát végzőkre is kiterjesztik az adócsökkentést. Ráadásul a 25 év alatti fiataloknak 2022-től a diplomás gyed után sem kell személyi jövedelemadót fizetniük.

A 25 év alattiak szja-mentességének célja, hogy hozzájáruljon az ifjúság önállóságához és növelje a fiatalkori foglalkoztatottságot.

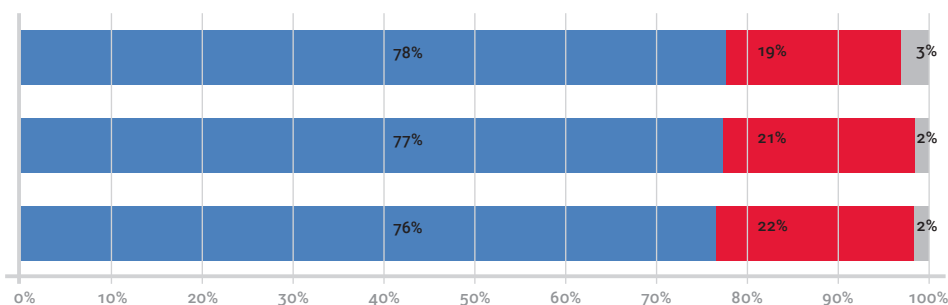
A KINCS kutatásában részt vevők több mint háromnegyede, 78 százaléka támogatja a 25 év alattiak szja-mentességét, főképp a 18-29 év közöttiek, akiknek 92 százaléka ért vele egyet. A megkérdezettek több mint fele arra számít, hogy az adócsökkentés hatására még több fiatal fog munkába állni, javítva a gazdasági mutatókat. Ennél is többen gondolják azt, hogy a támogatás segíti a fiatalok életkezdését és családalapítását, mivel így több pénzt tudnak megspórolni. A tavalyi év első felében a 25 év alattiak átlagos keresete 287 700 forint volt. Ha ezt az összeget vesszük alapul, havonta 43 155 forinttal fog emelkedni a bérük, amiből több kiadásukat is tudják fedezni, legyen az KRESZ-tanfolyam, nyelvkurzus, a havi étkezés vagy a lakbér egy része. Éves szinten nézve pedig

A 25 ÉV ALATTIAK SZJA-MENTESSÉGÉNEK MEGÍTÉLÉSE

Támogatom, hogy bevezették a 25 év alattiak szja-mentességét.

Hasznosnak találom a 25 év alattiak szja mentességének bevezetését.

Nagy segítséget jelent a fiatalok életkezdésében és családalapításban, mert így többet tudnak megtakarítani.

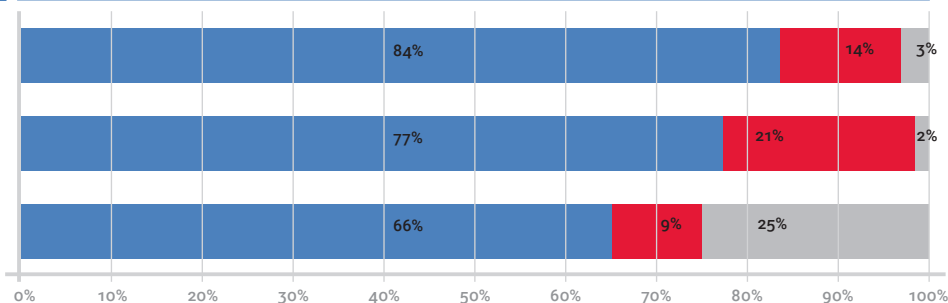

A 13. HAVI NYUGDÍJ VISSZAVEZETÉSE

Hasznosnak találom a 13. havi nyugdíj visszavezetését.

A 13. havi nyugdíj visszavezetése nagy segítség az idős emberek számára.

Támogatom, hogy a 13. havi nyugdíj első részletét megkapják a nyugdíjasok.

● Egyetért

● Nem ért egyet

● Nem tudja/nem válaszol

Bázis: Teljes minta (N=1000)

átlagosan több mint félmillió forintos jövedelemnövekedést jelenthet a támogatás, amit érdemes egy összegben félretenni, így később önerőként lakásvásárlásnál is felhasználhatják vagy akár autót is vásárolhatnak belőle.

NEM CSAK AZ IDŐSEKET ÉRINTI A 13. HAVI NYUGDÍJ

Már ebben az évben elkezdték visszaépíteni a 13. havi nyugdíjat: februárban a nyugdíjösszeg 25 százalékát, jövőre az 50 százalékát, 2023-ban a 75 százalékát kapják meg az érintettek, 2024-től pedig a teljes egyhavi összeget. A 13. nyugdíj első részletének folyósítása átlagosan 37 650 forint kiegészítést jelentett a nyugdíjasoknak, összesen 2,6 millió magyar embernek, közöttük az árvaellátásban és minden egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesülőknek.

Kevesebb figyelmet kapott, hogy tizenharmadik havi ellátásra jogosultak azok a személyek is, akik olyan rendszeres pénzellátásban részesülnek, amely évente a nyugdíjakkal azonos módon emelkedik: ilyen például a rokkantsági járadék, a baleseti járadék vagy a vakok

személyi járadéka. Tehát nemcsak az időseknek kedvez az intézkedés, hanem például egy középkorú látássérült vagy egészségkárosodást szenvedett személy is plusztámogatáshoz jut.

A KINCS által készített kutatásból kiderült, hogy a megkérdezettek legnagyobb része (84%) hasznosnak véli a 13. havi nyugdíj visszavezetését, a 65 év felettiak közül tízből kilencen (93%) vannak ezen a véleményen. A válaszadók háromnegyede úgy véli, a 13. havi nyugdíj nagy segítséget jelent az idős emberek számára és a válaszadók több mint fele szerint segíteni fog megőrizni a nyugdíjasok életszínvonalát, valamint megbecsülést ad az időseknek.

A különböző, korosztályhoz kötött támogatások bevezetése gyakran okoz feszültséget a társadalomban, a KINCS felmérése viszont azt mutatja, a 25 év alattiak szja-mentessége és a 13. havi nyugdíj visszavezetése nem okozott generációs ellentétet. A válaszadók igazságosnak tartják a két intézkedést, a legfiatalabbak, illetve a legidősebbek egyaránt pozitívan fogadták azokat. ♦